

Συλλογή της Νομολογίας

Υπόθεση C-185/14

«EasyPay» AD

και

«Finance Engineering» AD

κατά

Ministerski savet na Republika Bulgaria

και

Natsionalen osiguritelnen institut

(αίτηση του Varhoven administrativen sad
για την έκδοση προδικαστικής απόφασης)

«Προδικαστική παραπομπή — Υπηρεσία ταχυδρομικών εμβασμάτων — Οδηγία 97/67/EK — Πεδίο εφαρμογής — Εθνική ρύθμιση για την απονομή αποκλειστικού δικαιώματος για την παροχή της υπηρεσίας ταχυδρομικών εμβασμάτων — Κρατική ενίσχυση — Οικονομική δραστηριότητα — Υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος»

Περίληψη — Απόφαση του Δικαστηρίου (δεύτερο τμήμα) της 22ας Οκτωβρίου 2015

1. *Ελεύθερη παροχή υπηρεσιών — Ταχυδρομικές υπηρεσίες — Οδηγία 97/67 — Πεδίο εφαρμογής — Υπηρεσίες ταχυδρομικών εμβασμάτων — Δεν εμπίπτουν*

(Οδηγία 97/67 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου)

2. *Ανταγωνισμός — Κανόνες της Ένωσης — Επιχείρηση — Έννοια — Ταχυδρομικός φορέας στον οποίο έχει ανατεθεί η καταβολή των συντάξεων γήρατος — Δεν εμπίπτει — Προϋπόθεση — Δραστηριότητα άρρηκτα συνδεδεμένη με τη λειτουργία του συνταξιοδοτικού συστήματος — Εκτίμηση από το εθνικό δικαστήριο*

(Άρθρο 107 § 1 ΣΛΕΕ)

3. *Ενισχύσεις χορηγούμενες από τα κράτη — Έννοια — Μέτρα που αποσκοπούν στην αντιστάθμιση του κόστους εκπλήρωσης των υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας που βαρύνουν μια επιχείρηση — Δεν εμπίπτουν — Προϋποθέσεις που απαριθμούνται με την απόφαση Altmark — Εκτίμηση από το εθνικό δικαστήριο*

(Άρθρο 107 § 1 ΣΛΕΕ)

4. *Ενισχύσεις χορηγούμενες από τα κράτη — Απαγόρευση — Παρεκκλίσεις — Αντιστάθμιση του κόστους εκπλήρωσης υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας — Εφαρμογή της απόφασης 2012/21 σε καθεστώς ενισχύσεων που τέθηκαν σε εφαρμογή πριν από την έναρξη ισχύος της εν λόγω απόφασης — Περιεχόμενο*

(Άρθρο 106 § 2 ΣΛΕΕ· αποφάσεις της Επιτροπής 2005/842 και 2012/21, άρθρα 2 § 2, 10, 11, 12)

1. Η οδηγία 97/67, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς κοινοτικών ταχυδρομικών υπηρεσιών και τη βελτίωση της ποιότητας των παρεχομένων υπηρεσιών, όπως έχει τροποποιηθεί με την οδηγία 2008/6, έχει την έννοια ότι η υπηρεσία ταχυδρομικών εμβασμάτων, όπου ο αποστολέας αποστέλλει χρηματικά ποσά στον λήπτη μέσω του φορέα που είναι επιφορτισμένος με την παροχή της καθολικής ταχυδρομικής υπηρεσίας, δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας αυτής.

Πράγματι, το άρθρο 2, σημείο 1, της οδηγίας 97/67 απαριθμεί περιοριστικά τις υπηρεσίες που καλύπτει η έννοια «ταχυδρομική υπηρεσία» κατά την εν λόγω οδηγία και το σημείο 6 του ίδιου αυτού άρθρου περιγράφει λεπτομερώς τι νοείται ως «ταχυδρομικό αντικείμενο» κατά την εν λόγω οδηγία. Όμως, ούτε το άρθρο 2 ούτε καμία άλλη διάταξη της οδηγίας 97/67 αναφέρει τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, μεταξύ των οποίων καταλέγονται και αυτές που παρέχονται επιπροσθέτως από τους παρόχους ταχυδρομικών υπηρεσιών.

(βλ. σκέψεις 29, 30, 33, διατακτ. 1)

2. Στο πλαίσιο της εφαρμογής των σχετικών με τον ανταγωνισμό διατάξεων του δικαίου της Ένωσης, η έννοια της επιχείρησης καλύπτει κάθε φορέα ο οποίος ασκεί οικονομική δραστηριότητα, ανεξάρτητα από το νομικό καθεστώς που τον διέπει και από τον τρόπο χρηματοδότησής του. Ως οικονομική δε δραστηριότητα νοείται κάθε δραστηριότητα η οποία συνίσταται στην προσφορά αγαθών ή υπηρεσιών σε ορισμένη αγορά.

Αντίθετα, η δραστηριότητα των φορέων που συμβάλλουν στη διαχείριση της δημόσιας υπηρεσίας της κοινωνικής ασφάλισης και επιτελούν λειτουργήματα κοινωνικού αποκλειστικά χαρακτήρα δεν αποτελεί οικονομική δραστηριότητα. Η δραστηριότητα αυτή στηρίζεται στην αρχή της αλληλεγγύης και δεν εξυπηρετεί κανένα κερδοσκοπικό σκοπό. Οι καταβαλλόμενες παροχές είναι παροχές προβλεπόμενες από τον νόμο και δεν εξαρτώνται από το ύψος των εισφορών.

Το εθνικό δικαστήριο, για να εξακριβώσει αν η δραστηριότητα ενός ταχυδρομικού φορέα που καθιστά δυνατή την καταβολή των συντάξεων γήρατος αποτελεί οικονομική δραστηριότητα που εμπίπτει στο άρθρο 107, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, πρέπει να ελέγξει αν η εν λόγω δραστηριότητα συμβάλλει στη λειτουργία της δημόσιας υπηρεσίας της κοινωνικής ασφάλισης. Για να μπορεί συναφώς να αποκλειστεί ο χαρακτηρισμός μιας δραστηριότητας ως οικονομικής δραστηριότητας, πρέπει η δραστηριότητα αυτή να είναι, λόγω της φύσης της, του αντικειμένου της και των κανόνων από τους οποίους διέπεται, άρρηκτα συνδεδεμένη με το εθνικό συνταξιοδοτικό σύστημα. Με τα δεδομένα αυτά, το γεγονός ότι η παρέμβαση του ταχυδρομικού φορέα αποσκοπεί μόνο στην πραγματοποίηση της καταβολής των συντάξεων γήρατος και ότι η καταβολή των συντάξεων αυτών μπορεί επίσης να πραγματοποιείται μέσω τράπεζας, πράγμα που σημαίνει ότι τα ταχυδρομικά εμβάσματα δεν είναι το μόνο μέσο με το οποίο καταβάλλονται οι συντάξεις αυτές, αποτελεί ένδειξη για το ότι η δραστηριότητα ταχυδρομικών εμβασμάτων, με τα οποία καταβάλλονται οι συντάξεις, μπορεί πιθανώς να διαχωριστεί από το εθνικό συνταξιοδοτικό σύστημα.

(βλ. σκέψεις 37-43)

3. Το άρθρο 107, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ έχει την έννοια ότι, σε περίπτωση που η δραστηριότητα ταχυδρομικών εμβασμάτων, χάρη στην οποία καταβάλλονται οι συντάξεις γήρατος, συνιστά οικονομική δραστηριότητα, δεν εμπίπτει εντούτοις στη διάταξη αυτή η χορήγηση από ένα κράτος

μέλος σε έναν εγχώριο ταχυδρομικό φορέα επιχείρηση του αποκλειστικού δικαιώματος να προβαίνει στην καταβολή των συντάξεων με ταχυδρομικό έμβασμα, καθόσον η υπηρεσία αυτή συνιστά υπηρεσία γενικού οικονομικού συμφέροντος, για την οποία δίδεται ορισμένη αντιστάθμιση ως αντιπαροχή για τις υπηρεσίες του φορέα αυτού στο πλαίσιο της εκπλήρωσης της υποχρέωσής του για παροχή δημόσιας υπηρεσίας.

(βλ. σκέψη 56, διατακτ. 2)

4. Όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις, από τα άρθρα 11 και 12 της απόφασης 2012/21, για την εφαρμογή του άρθρου 106, παράγραφος 2, της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις κρατικές ενισχύσεις υπό μορφή αντιστάθμισης για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας που χορηγούνται σε ορισμένες επιχειρήσεις επιφορτισμένες με τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος, προκύπτει ότι η εν λόγω απόφαση καταργεί την απόφαση 2005/842 και αρχίζει να ισχύει στις 31 Ιανουαρίου 2012. Το άρθρο 10 της απόφασης 2012/21 προβλέπει ότι τα καθεστώτα ενισχύσεων που τέθηκαν σε εφαρμογή πριν από την έναρξη ισχύος της εν λόγω απόφασης και συμβιβάζονταν με την εσωτερική αγορά και εξαιρούνταν από την υποχρέωση κοινοποίησης σύμφωνα με την απόφαση 2005/842 εξακολουθούν να είναι συμβατά με την εσωτερική αγορά και να εξαιρούνται από την υποχρέωση προηγούμενης κοινοποίησης για μια πρόσθετη περίοδο δύο ετών, δηλαδή μέχρι τις 31 Ιανουαρίου 2014. Μετά την ημερομηνία αυτή τα καθεστώτα κρατικών ενισχύσεων πρέπει, για να εξαιρούνται από την υποχρέωση κοινοποίησης, να πληρούν τις προϋποθέσεις της απόφασης 2012/21.

Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 2, παράγραφος 2, της απόφασης 2012/21, εφόσον ένας πάροχος υπηρεσιών διαχειρίζεται υπηρεσία γενικού οικονομικού συμφέροντος από δέκα και πλέον ετών, η εν λόγω απόφαση εφαρμόζεται μόνο στον βαθμό που ο πάροχος αυτός χρειάστηκε να πραγματοποιήσει σημαντικές επενδύσεις για να μπορεί να εκπληρώνει την υποχρέωσή του για παροχή υπηρεσίας γενικού οικονομικού συμφέροντος, πράγμα όμως του οποίου η εξακρίβωση εναπόκειται στο αιτούν δικαστήριο.

(βλ. σκέψεις 53-55)